EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 23.11.2005
KOM(2005) 583 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 13. syyskuuta 2005 antaman tuomion seurauksista (asia C-176/03 komissio vastaan Euroopan unionin neuvosto)

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 13. syyskuuta 2005 antaman tuomion seurauksista (asia C-176/03 komissio vastaan Euroopan unionin neuvosto)

1. Tuomio, jonka Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on antanut 13. syyskuuta 2005 asiassa C-176/03, komissio vastaan neuvosto, selkeyttää rikosoikeudellisia säännöksiä koskevan toimivallan jakautumista ensimmäisen ja kolmannen pilarin välillä. Tuomion ansiosta voidaan ratkaista tämä jo pitkään epäselvyyttä aiheuttanut kysymys. Komissio pyrkii tässä tiedonannossa selvittämään tuomiosta aiheutuvat seuraukset. Tiedonannon liitteenä on luettelo asiakirjoista, joihin tuomio vaikuttaa. Tiedonannon tarkoituksena on muun muassa ehdottaa menettelyä, jonka avulla voidaan korjata tilanne niiden asiakirjojen osalta, joilla on yhteisöjen tuomioistuimen tuomion perusteella väärä oikeusperusta. Lisäksi tarkoituksena on hahmotella suuntaviivoja komission aloiteoikeuden tulevaa käyttöä varten.

1. EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN ASIASSA C-176/03 (KOMISSIO VASTAAN NEUVOSTO) 13. SYYSKUUTA 2005 ANTAMAN TUOMION SISÄLTÖ JA VAIKUTUS

1.1. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-176/03 13. syyskuuta 2005 antaman tuomion sisältö

2. Komissio oli pyytänyt tuomioistuinta kumoamaan ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin 27 päivänä tammikuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2003/80/YOS[1], jolla jäsenvaltiot velvoitettiin säätämään rikosoikeudellisia seuraamuksia puitepäätöksessä määritellyistä ympäristörikoksista. Komissio oli pyytänyt kumoamista, koska tällaisen velvoitteen määrääminen jäsenvaltioille olisi tehtävä yhteisön säädöksellä, jollaisen antamista komissio olikin ehdottanut[2].

3. Yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että ”rikoslainsäädäntö ei lähtökohtaisesti, kuten eivät myöskään rikosprosessia koskevat säännöt, kuulu yhteisön toimivaltaan”[3]. ”Tämä viimeksi mainittu toteamus ei kuitenkaan estä yhteisön lainsäätäjää toteuttamasta jäsenvaltioiden rikosoikeuteen liittyviä toimenpiteitä, jotka se katsoo tarpeellisiksi säätämiensä ympäristönsuojelunormien täyden tehokkuuden takaamiseksi, kun se, että kansalliset viranomaiset soveltavat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia seuraamuksia, on välttämätön toimenpide vakavien ympäristöön kohdistuvien loukkausten torjunnassa.”[4]

4. Tämän vuoksi puitepäätöksen 1–7 artikla (joissa määritellään asianomaiset rikokset, vahvistetaan rikosoikeudellisten seuraamusten määräämisen periaate ja säädetään osallisuutta ja yllytystä sekä rangaistuksia ja liitännäisrangaistuksia koskevat säännöt ja oikeushenkilöiden vastuu), joiden ”pääasiallisena kohteena on ympäristön suojelu”, olisi ”sekä tavoitteensa että sisältönsä vuoksi … voitu pätevästi antaa

---

1 EUVL L 29, 5.2.2003, s. 55.

2 Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin KOM(2001) 139, 13.3.2001 (EYVL C 180 E, 26.6.2001) ja muutettu ehdotus KOM(2002) 544.

3 47 kohta.

4 48 kohta.

EY 175 artiklan nojalla”[5]. ”Tämän vuoksi on todettava, että koska puitepäätöksellä loukataan EY 175 artiklalla yhteisölle annettua toimivaltaa, sillä rikotaan kokonaisuudessaan, sillä sitä ei voi jakaa osiin, EU 47 artiklaa”[6], jossa määrätään yhteisön oikeuden ensisijaisuudesta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon nähden, ja puitepäätös on tämän vuoksi kumottava.

5. Huomattakoon, että yhteisöjen tuomioistuin on ottanut jyrkemmän kannan kuin julkisasiamies. Tämä näet katsoi, että yhteisön lainsäätäjällä on toimivalta määrätä periaatteesta, jonka mukaan vakavista ympäristörikoksista on määrättävä rikosoikeudellisia seuraamuksia, mutta että se ei voi määritellä täsmällisesti ja konkreettisesti, millaisia näiden seuraamusten tulee olla.

1.2. 13. syyskuuta 2005 annetun tuomion vaikutus

6. Yhteisöjen tuomioistuin viittaa oikeusperustan oikeellisuutta koskevassa analyysissaan klassiseen kriteeriin, joka koskee säädöksen tavoitetta ja sisältöä. Käsiteltävänä oleva kysymys liittyy yhteisön ympäristönsuojelupolitiikkaan. Kyseessä on kuitenkin periaatteellinen tuomio, joka ulottuu selvästi ympäristöpolitiikkaa laajemmalle. Samat perustelut ovat täysin sovellettavissa myös muihin yhteisön politiikkoihin ja neljään vapauteen (henkilöiden, tavaroiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus).

7. On selvää, että rikosoikeutta sinänsä ei tässä tuomiossakaan pidetä yhteisön politiikan alana. Yhteisön toiminta rikosoikeuden alalla voi siten perustua ainoastaan implisiittiseen toimivaltaan, joka nojautuu johonkin tiettyyn oikeusperustaan. Tästä seuraa, että rikosoikeudellisia toimenpiteitä voidaan hyväksyä yhteisön säädöksen nojalla vain alakohtaisesti ja vain sillä edellytyksellä, että katsotaan tarpeelliseksi torjua yhteisön tavoitteiden täytäntöönpanoon kohdistuvat vakavat laiminlyönnit ja säätää rikosoikeudellisista toimenpiteistä, jotta voidaan taata yhteisön politiikan täysi vaikuttavuus tai jonkin vapauden toteutuminen.

8. Kun asiaa tarkastellaan aineellisen oikeuden kannalta eli laajemmin kuin vain ympäristönsuojelun näkökulmasta, yhteisöjen tuomioistuimen päättelyä voidaan soveltaa kaikkiin yhteisön politiikkoihin ja vapauksiin, joista on annettu pakottavia normeja (joihin olisi liitettävä rikosoikeudellisia seuraamuksia niiden toteutumisen takaamiseksi).

9. Yhteisöjen tuomioistuin ei tee eroa erityyppisten rikosoikeudellisten toimenpiteiden välillä, vaan tarkastelee asiaa niiden vaikutusten kannalta. Yhteisön lainsäätäjän oikeus määrätä toteutettavaksi rikosoikeudellisia toimenpiteitä perustellaan tarpeella varmistaa, että yhteisön lainsäädäntöä noudatetaan.

10. Tämä tarve on todettava tapauskohtaisesti. On komission tehtävä arvioida sitä ehdotustensa yhteydessä. Jos komissio kuitenkin katsoo, että yhteisön oikeuden vaikuttavuuden takaaminen edellyttää jollakin tietyllä alalla rikosoikeudellisia toimenpiteitä, näihin toimenpiteisiin voi kyseisellä alalla ilmenevistä tarpeista riippuen sisältyä jopa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin turvautumisen periaate, rikoksen eli sen tunnusmerkistön määrittely sekä mahdollisesti sovellettavien rikosoikeudellisten seuraamusten luonne ja taso[7] tai muita rikosoikeuteen liittyviä

---

5 51 kohta.

6 53 kohta.

7 Tässä viitataan erityisesti rikosoikeudellisten seuraamusten osalta yleisesti käytettyyn neljään yhdenmukaistamisen tasoon (ks. oikeus- ja sisäasioiden neuvoston päätelmät 24.–25. huhtikuuta 2002).

seikkoja. Kyseiseen politiikan alaan tai yhteisön vapauteen liittyvät erityistarpeet muodostavat siten yhteyden EY:n perustamissopimuksessa olevaan oikeusperustaan, jonka perusteella kyseiset toimenpiteet hyväksytään. Komissio arvioi näiden tarpeiden pohjalta tapauskohtaisesti, millaisia yhteisön toimia on aiheellista toteuttaa rikosoikeuden alalla ja asettaa mahdollisuuksien mukaan etusijalle horisontaaliset toimenpiteet, jotka eivät liity erityisesti kyseiseen alaan. Näin yhteisön lainsäätäjä voi, yhteisön oikeuden vaikuttavuuden niin vaatiessa, rajoittaa jäsenvaltioille annettua vapautta valita sovellettavat seuraamukset.

2. TUOMION EDELLYTTÄMÄT TOIMENPITEET

2.1. Tilanne tuomion antamisen jälkeen

11. Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio selkeyttää toimivallanjakoa ensimmäisen ja kolmannen pilarin välillä niin, että tilanne on nyt seuraavanlainen:

– Rikosoikeudelliset määräykset, jotka ovat tarpeen yhteisön oikeuden tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi, annetaan EY:n perustamissopimuksen nojalla. Tämän ansiosta voidaan luopua menneinä vuosina useaan otteeseen käytetystä menettelystä, jossa tietyistä asioista annetaan kaksi säädöstä (direktiivi tai asetus ja puitepäätös). Toisin sanoen, jos asianomaisella alalla on tarpeen antaa rikosoikeudellinen määräys yhteisön oikeuden täytäntöönpanon takaamiseksi, se annetaan yksinomaan ensimmäisen pilarin perusteella, tai sitten katsotaan, etteivät rikosoikeudelliset toimenpiteet ole unionin tasolla tarpeen tai että horisontaalisella tasolla on jo olemassa riittävät määräykset, jolloin unionin tasolla ei ole tarpeen antaa erityislainsäädäntöä.

– Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston nojalla taas annetaan sellaiset horisontaaliset rikosoikeuden säännökset, joiden tarkoituksena on edistää oikeudellista ja poliisiyhteistyötä laajassa merkityksessä eli myös oikeuden päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen tai saatavuusperiaatteeseen perustuvien toimenpiteiden sekä sellaisten rikosoikeuden lähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden osalta, jotka liittyvät vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen luomiseen mutta eivät yhteisön politiikkoihin tai perusvapauksiin. Käytännössä yhteisöjen tuomioistuimen tuomio merkitsee sitä, että ne rikosoikeuden ja rikosoikeudellisen menettelyn näkökohdat, jotka edellyttävät horisontaalisia toimenpiteitä, eivät periaatteessa kuulu yhteisön oikeuden soveltamisalaan. Tämä koskee rikosoikeuden ja rikosoikeudellisen menettelyn yleisiin sääntöihin liittyviä kysymyksiä sekä rikosoikeudellisissa asioissa tehtävää oikeudellista ja poliisiyhteistyötä.

2.2. EU:n politiikan johdonmukaisuus rikosoikeuden alalla

Yhteisön lainsäätäjä voi kuitenkin turvautua rikosoikeuteen tavoitteidensa turvaamiseksi ainoastaan silloin, kun se on sekä tarpeellista että johdonmukaista.

12. **Tarpeellisuus.** Rikosoikeudellisten toimenpiteiden käyttö on aina voitava perustella tarpeella taata asianomaisen yhteisön politiikan vaikuttavuus. Periaatteessahan vastuu yhteisön oikeuden asianmukaisesta soveltamisesta kuuluu jäsenvaltioille. Joissakin tapauksissa on kuitenkin tarpeen säännellä jäsenvaltioiden toimintaa täsmentämällä erikseen joko i) käyttäytyminen, joka johtaa rikosoikeudelliseen syytteeseen ja/tai ii) sovellettavan seuraamuksen laatu ja/tai iii) muut rikosoikeuteen liittyvät toimenpiteet asianomaisen alan mukaan. Kunkin kohdan osalta on

tarkistettava, että tarpeellisuuden, toissijaisuuden ja oikeasuhteisuuden edellytykset täyttyvät.

13. **Johdonmukaisuus**. Jotta voidaan välttää hajanaisten ja epäjohdonmukaisten rikosoikeudellisten säännösten antaminen, on niiden rikosoikeuteen liittyvien toimenpiteiden, jotka annetaan alakohtaisesti yhteisön oikeusperustan nojalla, oltava johdonmukaisia unionin rikosoikeudellisen säädöskokonaisuuden kanssa riippumatta siitä, onko oikeusperusta ensimmäisessä vai kolmannessa pilarissa. Jos jollakin tietyllä alalla katsotaan tarpeelliseksi antaa erityissääntöjä EY:n perustamissopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamiseksi, on syytä tarvittaessa täsmentää näiden erityissääntöjen ja horisontaalisten sääntöjen keskinäinen suhde. On myös pyrittävä välttämään tilanne, jossa jäsenvaltioille tai asianomaisille henkilöille syntyisi velvoitteita, jotka ovat keskenään ristiriitaisia. Komission on valvottava tämän johdonmukaisuuden toteutumista valppaasti, aloiteoikeuttaan käyttäen. Myös Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi otettava tämä näkökohta huomioon sisäisessä organisaatiossaan.

2.3. Tuomion vaikutus annettuihin säädöksiin ja tehtyihin ehdotuksiin

14. Yhteisöjen tuomioistuimen tuomiosta seuraa, että liitteessä mainitut puitepäätökset ovat joko kokonaan tai osittain virheellisiä, koska ainakin osalla niiden säännöksistä on väärä oikeusperusta. Nämä säädökset on monestakin syystä aiheellista oikaista nopeasti antamalla niille asianmukaiset oikeusperustat. Ensinnäkin yhteisöjen toimielinten on palautettava tilanteen laillisuus myös niissä tapauksissa, joissa muutoksenhakua koskevat määräajat ovat jo umpeutuneet. Tämä velvollisuus koskee ennen muuta komissiota, joka on paitsi perussopimusten valvoja myös toimielimistä ainoa, jolla on valtuudet tehdä aloite yhteisön säädösten antamiseksi. Velvoite koskee kuitenkin yhtä lailla myös Euroopan parlamenttia ja neuvostoa, joilla on toimivalta hyväksyä yhteisön säädökset. Toinen syy liittyy oikeusvarmuuden vaatimuksiin. Puitepäätösten virheellinen oikeusperusta voisi joissain tapauksissa heikentää kansallista täytäntöönpanolainsäädäntöä.

15. Komissio on päättänyt nostaa yhteisöjen tuomioistuimessa kumoamiskanteen alusten aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan rikosoikeudellisen kehyksen vahvistamisesta 12 päivänä heinäkuuta 2005 tehtyä neuvoston puitepäätöstä 2005/667/YOS vastaan. Tämä on ainoa tapaus, jossa komissiolla oli menettelyyn liittyvien määräaikojen ansiosta mahdollisuus tehdä kumoamiskanne. Komissio katsoi, että tässä tapauksessa päätös kumoamiskanteen nostamisesta on tarpeen täydentämään niitä oikeudellisia toimenpiteitä, joiden avulla kyseisen puitepäätöksen tilanne voidaan korjata. Kanne on luonteeltaan varotoimenpide, sillä sen tarkoituksena on taata laillisuus ja oikeusvarmuus tässä tilanteessa. Kanne menettää merkityksensä, kun kyseisen puitepäätöksen oikeusperustan tarkistamista koskeva ehdotus hyväksytään.

16. Voimassa olevan lainsäädännön oikaiseminen tuomion perusteella voi tapahtua monella eri tavalla. Yksi tapa olisi käydä voimassa olevat säädökset läpi pelkästään siltä kannalta, että ne saatettaisiin yhdenmukaisiksi ensimmäisen ja kolmannen pilarin keskinäisen toimivaltajaon kanssa, sellaisena kuin se on yhteisöjen tuomioistuimen tuomion perusteella. Tässä tapauksessa komissio ei sisällyttäisi ehdotuksiinsa säännöksiä, jotka poikkeavat sisällöltään jo hyväksytyistä säädöksistä, edes silloin kun säädökset eivät sen mielestä ole tyydyttäviä. Tämä vaihtoehto tarjoaa yksinkertaisen ja nopean ratkaisun. Sen avulla voidaan säilyttää yhteisön oikeuden sisältö ja turvata vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen luomisen kannalta

tärkeiden oikeudellisten säännösten oikeusvarmuus. Ratkaisu edellyttää kuitenkin, että Euroopan parlamentti ja neuvosto suostuvat siihen, etteivät ne aloita tämän erityismenettelyn yhteydessä näiden säädösten sisältöä koskevaa keskustelua. Kaikkien kolmen toimielimen olisi siis sovittava menettelytavoista etukäteen.

17. Jos tällaiseen sopimukseen ei päästä, komissio voisi aloiteoikeutensa nojalla paitsi oikaista jo hyväksyttyjen säädösten oikeusperustat myös suosia sellaisia sisältöratkaisuja, jotka ovat sen näkemyksen mukaan yhdenmukaisia yhteisön edun kanssa.

18. Tämä ratkaisu ei kuitenkaan sovellu vasta vireillä olevien ehdotusten käsittelyyn. Komissio tekee näin ollen ehdotuksiinsa muutoksia, jos se on tarpeen. Tämän jälkeen ehdotusten käsittely etenee niiden oikeusperustan mukaan määräytyvän päätöksentekomenettelyn mukaisesti.

19. Tämän tiedonannon liitteenä on luettelo niistä hyväksytyistä säädöksistä ja tehdyistä ehdotuksista, joita saattaa olla tarpeen muuttaa tuomion vuoksi.

LIITE

Luettelo säädöksistä ja ehdotuksista, joihin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-176/03 antama tuomio vaikuttaa

Säädös	**Oikeusperusta (EY:n perustamissopimus)**
Annetut säädökset	
Kumottu säädös: Neuvoston puitepäätös 2003/80/YOS, tehty 27 päivänä tammikuuta 2003, ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 29, 5.2.2005, s. 55)	**175 artiklan 1 kohta**[8]
Neuvoston puitepäätös 2000/383/YOS, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, rahanvääreennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä (EYVL L 140, 14.6.2000, s. 1) **ja Neuvoston puitepäätös, tehty 6 päivänä joulukuuta 2001, rahanvääreennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä tehdyn puitepäätöksen 2000/383/YOS muuttamisesta** (EYVL L 329, 14.12.2001, s. 3)	**123 artiklan 4 kohta**
Neuvoston puitepäätös 2001/413/YOS, tehty 28 päivänä toukokuuta 2001, muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta (EYVL L 149, 2.6.2001, s. 1)	**57 artiklan 2 kohta ja 95 artikla**
Neuvoston direktiivi 91/308/ETY, annettu 10 päivänä kesäkuuta 1991, rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä (EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77), **ja Neuvoston puitepäätös 2001/500/YOS, tehty 26 päivänä kesäkuuta 2001, rahanpesusta, rikoksentekovälineiden ja**	**47 artiklan 2 kohta ja 95 artikla**

[8] Komissio on esittänyt tämän oikeusperustan nojalla ehdotuksen direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (KOM(2001) 139, 13.3.2001, EYVL C 180 E, 26.6.2001) ja muutetun ehdotuksen (KOM(2002 544).

rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittämisestä, jäädyttämisestä tai takavarikoimisesta ja menetetyksi tuomitsemisesta (EYVL L 182, 5.7.2001, s. 1)	
Neuvoston direktiivi 2002/90/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2002, laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelystä, ja Neuvoston puitepäätös, tehty 28 päivänä marraskuuta 2002, rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäisemistä varten (EYVL L 328, 5.12.2002, ss. 17 ja 1)	**61 artiklan a kohta ja 63 artiklan 3 kohdan b alakohta**
Neuvoston puitepäätös 2003/568/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54)	**95 artikla**
Neuvoston puitepäätös 2005/222/YOS, tehty 24 päivänä helmikuuta 2005, tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä (EUVL L 69, 16.3.2005, s. 67)	**95 artikla**
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/35/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista, ja Neuvoston puitepäätös 2005/667/YOS, tehty 12 päivänä heinäkuuta 2005, alusten aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan rikosoikeudellisen kehyksen vahvistamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, ss. 11 ja 164)	**80 artiklan 2 kohta**
<u>Tehdyt ehdotukset</u>[9]	

[9] Muistutuksena mainittakoon, että: - Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi rasismin ja muukalaisvihan vastaisesta toiminnasta (komission 29.11.2001 esittämä ehdotus, EYVL C 75 E, 23.6.2002, s. 269): puitepäätösehdotus on tuomioistuimen 13.9.2005 antamasta tuomiosta seuraavan pilarien välisen toimivaltajaon mukainen. Jos syrjinnän torjumiseksi kuitenkin halutaan määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia, on annettava EY:n perustamissopimuksen 13 artiklaan perustuva direktiivi. - Helleenien tasavallan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi ihmisen elinten ja kudosten laittoman kaupan ehkäisystä ja torjunnasta (EUVL C 100, 26.4.2003, s. 27) sekä Saksan liittotasavallan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rikosoikeudellisesta suojasta petoksellista tai muuta

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta (EYVL C 240 E, 28.8.2001, s. 125)[10]	**280 artiklan 4 kohta**
Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamiseen tähtäävistä rikosoikeudellisista toimenpiteistä ja ehdotus neuvoston puitepäätökseksi tekijänoikeuksien loukkausten ehkäisemistä koskevan rikosoikeudellisen kehyksen vahvistamisesta (KOM(2005) 276 lopullinen)	**95 artikla**

vilpillistä kilpailumenettelyä vastaan tehtäessä julkisia hankintasopimuksia yhteismarkkinoilla (EYVL C 253, 4.9.2000, s. 3): aloitteiden käsittely on keskeytetty.

[10] Tilanne on tämän ehdotuksen osalta erilainen siksi, että Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehtyjä yleissopimuksia ei välttämättä tarvitse oikaista tuomion vuoksi. Tosin yhtäkään kyseisistä säädöksistä (yleissopimus ja kolme pöytäkirjaa) ei ole ratifioitu kaikissa 25 jäsenvaltiossa.